PHLEGMASIA ALBA DOLENS.

DISSERTATIO

INAUGURALIS MEDICA

QUAM

CONSENSU ET AUCTORITATE

GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS

IN

ALMA LITERARUM UNIVERSITATE

FRIDERICA GUILELMA

UT SUMMI

IN MEDICINA ET CHIRURGIA HONORES

RITE SIBI CONCEDANTUR

DIE XVII M. AUGUST. A. MDCCCXLIV.

H. L. Q. S.

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

GUILELMUS GOEDECKE

WARBURGENSIS.

OPPONENTIBUS:

R. HAUPTMANN, MED. ET CHIR. DD.

O. SCHWARTZ, MED. ET CHIR. CAND.

FR. KLEY, MED. ET CHIR. DR., MEDIC. PRACT.

BEROLINI,

TYPIS CAROLI LINDOVII.

VIRO

CELEBERRIMO, ORNATISSIMO, HUMANISSIMO

J. L. TRUESTEDT,

MEDICINAE ET CHIRURGIAE DOCTORI, PROFESSORI P. E. IN UNIVERSITATE LITERARUM FRIDERICA GUILELMA, BORUSSORUM REGI A CONSILIIS MEDICIS SUPREMIS INTIMIS MINISTERII RERUM SACRARUM, PAEDEUTICARUM MEDICARUMQUE, SICUT COLLEGII EXAMINUM HABENDORUM SUPREMI SOCIO, DIRECTORI INSTITUTI POLICLINICI, ORDINUM REGIORUM DE AQUILA RUBRA ET CRUCE FERREA EQUITI, COMPLURIUM SOCIETATUM LITERARIUM SODALI ETC. ETC,

PRAECEPTORI MAXIME COLENDO

HASCE

STUDIORUM PRIMITIAS

PIO GRATOQUE ANIMO

D. D. D.

AUCTOR.

Quamquam permulti de hoc morbo scripserunt, tamen de eo prope omnes inter se dissentiunt auctores, qua in textura, vel quo in organo morbi sit sedes, et quam habeat naturam. Causam discrepantiae inter tam multos eosque celeberrimos viros, qui illustrare rem conati sunt, eam esse credo, quod permultis medicis in longa amplaque praxi omnino non, vel rarissime tantum hoc malum observare licuerit. Etsi morbus puerperas potissimum corripiat, nihilominus tam est rarus, ut quam plurimis medicis obstetricantibus non sit obviam factus. At hac dissertatione mihi non proposui litem ex opinionibus praevalentibus pendentem disceptare, sed modo de natura et sede hujus exigui atque memorabilis morbi, quem semel tantum videndi, sed non diutius et usque ad exitum observandi mihi occasio fuit, acturus sum.

SYMTOMATA, DECURSUS, EXITUS MORBI.

Morbus plerumque mulieres aggreditur, aut gravidas, aut id quod fit saepissime puerperas, spatio post partum, quod alii propius, alii remotius videbant. Puerpera plerumque inter decimum et quar-

tum decimum, interdum inter tertium et decimum diem, rarius inter tertiam sextamque hebdomadem febre plus minusve acri corripitur, semper fere cum typo continuae remittentis. Struve unum tantum casum vidit a febre intermittente quartana incipientem, quae tamen per tertianae unicum paroxysmum in continuam remittentem abibat. Pulsus in primo morbi stadio magna fequentia excellens, duriusculus, postea fit mollis, parvus, contractus. Caput in universum liberum. Respiratio non molesta esse solet, interdum tussis aegrotam vexat, quae initio sicca, post nonnullos dies humida fit et cum mucoso sputo conjuncta esse assolet. Nunquam fere lenis gastricismi gradus abest, lingua plerumque existit humida, albo aut luteo muco obtecta, appetitus ciborum desideratur. Fit etiam interdum, ut vomituritiones exsistant, vomitu ipso quidem suppresso. Alvus tarda, adeo obstructa, quae non facile vinci possit, quod Struve pothognomonicum habet. Urina semper ferme turbida est, nec raro copiosum facit sedimentum. Functiones puerperales crebro turbatas invenimus, lactis secretio et lochiorum fluxus praeter naturae ordinem diminuuntur, nunquam vero utraque secretio penitus sublata est, sed interdum lochia copiosiora foetidumque odorem exhalantia obvia sunt. Omnes partes in pelvi jacentes sensibilitate utuntur, os uteri dilatatum apparet, tactu tamen magis dolens quam parietes vaginae et musculi interni.

Hoc modo unum, vel quod rarius usu venit plures febris insultus facit, antequam malum locale prorumpit, tumor, qui symptoma phlegmasiae albae dolentis peculiare et pothognomonicum ab omnibus habetur.

Locus, in quem prae ceteris morbus ingruere

solet, in extremitatibus inferioribus deprehenditur, et quidem etiam ambae extremitates afficiuntur; sed brachia quoque morbum suscepisse narrat Casper [1]) aliique. Prodromi, quos nonnulli auctores in antegressa graviditate observasse sibi visi sunt, saepissime desiderantur. Primum oritur vehemens atque purgens dolor e regione plerumque inguinali, tum sinistra, tum dextra, nunquam simul in utraque, interdum ex osse sacro, ex articulo genu, aut in extremitatibus superioribus e fovea axillari, totum membrum quam celerrime occupans. Dolor per cruris longitudinem ad pedem usque sese extendens, tam stringens atque acerbus est, ut extremitas lateris affecti ob vehementiam dolorum neque regi neque amplius moveri possit, et ne punctum quidem sine atrocissimo dolore sit, imprimis si digito tetigeris, licet nullusdum conspiciatur tumor. Extremitatibus superioribus axilla plerumque dolorem largitur. Interdum dolor aut nervi cruralis, aut obturatorii directionem sequitur. Neque affecta pars ponderosa et quasi emortua non sentitur. Hosce dolores haud crebro tormina antecesserunt atque alvus stricta, alias intumescentia dolens alterius utrius, raro utriusque labii pudendi externi, quod siccum et calidum reperitur.

White [2]) negans, utrumque pudendorum labium simul intumescere, intumescentiam contendit ad labium affecti solum lateris pertinere, tam accurate quidem, ut si linea ab umbilico usque ad anum du-

---

1) Carp. commentar. de phlegma alb. dol.

2) White, Untersuchung der Geschwulst bei Kindbetterinnen in den untern Gliedmaassen. Aus d. Englischen. Wien, 1809.

ceretur, hanc illa nunquam excederet; quae quidem sententia a multis refutatur.

Hoc stadium dolorosum (secundum de Siebold) vel inflammatorium (secundum White) sequitur post paucas horas vel duorum triumve dierum spatium, raro serius, stadium morbi secundum, stadium ut dicunt exsudationis, vel stadium intumescentiae. Doloribus enim, quos descripsimus, exortis intumescit celeriter, aut eadem nocte, aut die insequente, rarissime serius, tota extremitas doloribus affecta inferior una labio pudendorum ejusdem lateris, nisi illud jam antea intumuerat, ab inguine usque ad digitos pedis. Interdum tumor a poplite suraque oboritur, atque inde sursum deorsumque tendit. Accedente tumore, dolores, etiamsi sint vehementissimi, paululum mitigantur; sed fortiores sentiuntur in ipsa regione inguinali, in poplite et sura, quamvis lancinantes per totam saeviunt extremitatem morbo correptam. Quo majorem dolores gradum contingunt, eo minor evadit mobilitas cruris, donec omnino aufertur. Tumor tantum consequitur magnitudinem, ut femur affectum interdum duplo, quin triplo crassius altero appareat; et tumoris sensibilitas tanta est, ut omnis vehementior motus etiam aliarum corporis partium lamentationes ploratusque excitet. Tumor ipse ad summum magnitudinis atque perfectionis gradum evectus, haec praebet observatori signa pathognomica. Portes tumentes sunt calidae, laevitate adaequant speculum et tanquam pinguedine leviter inunctae esse videntur; albido, splendido atque nitido colore utuntur. Tumor multo durior est tumore hydropico, non tam frigidus, neque minuitur situ horizontali, nec digitus premens foveam efficit, nec albior fit, neque tam lente evanescit, ut in oedematis vel anasarcae tu-

more; ubique est aequus, recedente autem tumore interdum glandulae lymphaticae sese tumidas ostendunt, ita ut funiculus nodosus secundum lymphaticorum vasorum decursum tangi queat; initio valde expansus et elasticus, tempore posteriore vero fovea, digito premente, remanet.

Rubor externus inflammatorius non adest, multi autem auctores sparsim maculas rubras flammeasque, sed rarissime tantum, aut purpureas strias in tumore percurrentes se observasse affirmant[1], quod alii negant. Incisus aut nihil, aut perlucidum non coagulatum humorem lymphaticum effundit. Tumor eadem magnitudine, quam commemoravi, per plures dies perstat, tum una cum doloribus, antea jam paululum mitigatis, ut jam diximus, magis magisque decrescere atque evanescere incipit. Sed de tempore, quo dolores atque tumor decrescant, non potest certo dijudicari, quod etiam dolores vehementiores et atroces longius perdurant quam ipse tumor, et vice versa vehementia dolorum multo prius mitigatur, quam tumor incipit decrescere; qnod stadium morbi acmen nominare licet. Tumor post spatium temporis non certo explorandum, eodem quo impetum fecerat ordine, a femoris articulo ad genu usque sensim sensimque decrescere solet: quo in stadio aegrota diutius versatur, tarde enim restauratur et in integrum restituitur. Sed saepissime, postquam tumor penitus evanuit, plerumque per longum tempus aut nimia debilitas una cum membri affecti sensibilitate, aut major debilitas, ut pes quasi paralyticus trahatur, aut adeo claudicatio restat, ita ut e morbo convalescentes difficilius ingrediantur, proh

---

1) White et Casper hoc vidisse se dicunt.

dolor, per multos annos, immo per totam vitam. Etiam vestigium residet chronica istarum portium intumescentia, tumore ad minorem jam ambitum imminuto, qui aut post plures menses remediis aptis adhibitis cedit, aut per annos vel semper durat, nunquam funditus evanescit. Interdum, cum ab altero crure recessit tumor, sub nova febris accessione invadit alterum, eodemque ipsi proprio modo incedit. Morbum vero a decursu modo enorrata aberrasse, et facile est intellectu et saepenumero conspectum.

Verum praeter perfectam resolutionem, ita ut femoris tam functio quam forma redintegretur, rarissime tantum observatam, et praeter minus prosperum eventum, imperfectum dico valetudinis restitutionem jam descriptam, quem statum morbi chronicum licet vocare, phlegmasia alba dolens alios quoque habet exitus, suppurationem, gangraenam, mortem. Suppuratio sine dubio rarissimus est exitus, nam multi auctores eandem nunquam viderunt, quare credere nolunt, phlegmasiam in abscessum et suppurationem transire; sed multis morbi historiis adfirmatus ille excitus non habet ullam dubitationem. Callisen[1]) transire ait, hoc puerperorum oedema in abscessum lymphaticum vel lacteum, et interdum copiosissimis pustulis cutaneis prorumpentibus judicari. Casper, Grimm, Graetzer exempla offerunt, quibus demonstratur, tumorem in abscessum obiisse et postea merum pus effudisse. Suppuratione autem profusa vires mox ita exhauriri possunt, ut, nisi cita amputatione molum inhibeatur, febris hectica oriatur, quae aegrotae vitam finit; sed suppuratione coër-

---

1) Cf. Casperi Commentar

cita, servatur vita. Morbum gangraena terminari multi se animadvertisse volunt. Denique tristissimis exitus nostri morbi est ille in mortem, qui negari nullo pacto potest, quamvis multi, velut Struve et alii, unquam merae phlegmasiae, non complicatae, se lethalem vidisse finem negent. Contrarium autem animadverterunt complures medici, sed dijudicare non ausim, num ex passione universali, id est ex febri suppuratoria et hectica, an ex degeneratione mali localis mors arrepere soleat.

Diagnosis.

Quamquam phlegmasia alba dolens, cujus imaginem accurate expressisse mihi videor, morbus sui generis est, qui nec speciem nec varietatem alius exhibeat, et signis sibi propriis, polhogmonicis dicendis, ab aliis, quibuscum commutata est, facile separari possit, si quidem omnia symtomata totumque morbi decursum bene perpendas: tamen saepissime cum his morbis, quibus phlegmasia complicata incedit, et quibus eadem singulis symptomatibus est similis, permixta et phlegmasla ab multis auctoribus descripta est, quae tantum complicatio vel varietas nostri morbi fuit. Mirabile enim est, morbum a veteribus scriptoribus nunquam fere, vel rarissime visum, nostro tempore, postquam Casper monographia sua primus ad morbum hunc peculiorem attentos fecit medicos, omnes vidisse se contendere. Ad certiorem igitur morbi diagnosim exhibendam nonnulla verba de illis malis, quibuscum illa plerumque confusa esse videtur, et quae proxime ei accedunt, facere mihi liceat.

Oedema vel tumor hydropicus aquosum

duntaxat tumorem cum nostro morbo communem habet, at tumor in illo multo mollior et frigidior tangenti sensum massae paniceae similem praebet, digito praementi facile cedens foveam per tempus longius retinet, nec ullo afficitur dolore sub digito vel fortius impresso; in inferioribus partibus primum malleolorum regio intumescere incipit, situ horizontali paulum comminiutur et stando pedibusque pendentibus augetur. Ex incisione magna liquidi copia emittitur. *Oedema pedum gravidarum*, utrumque pedem plerumque occupans, post partum evanescit; phlegmasia vero plurimis in casibus est puerperarum, plerumque unum pedem infestans. *Hydrops cellulosus puerperarum*, coloris nivei causa, phlegmasiae albae dolenti affinis esse dicitur, totum vero propemodum corpus plerumque invadit, ac praeterea oedematis signa prae se fert.

Psoitis a nostro morbo non difficile distinguitur, dolor enim, quamvis ardens acerque in affecto loco, in regione lumbali et psoae fixus est, dum in phlegmasia tota extremitas doloribus vexatur vehementissimus. Psoitis nulla excellit intumescentia, nisi abscessus spondicus jam factus est, abscessuque formato tumor non splendido nitidoque colore praeditus, sed circumscriptus magisque localis est atque fluctaeationis sensum perito offert, etiamsi altius sub femoris fascia tota pus versetur. Nostro in morbo intumescentia membrum paene totum afficit. Psoitide affectus genu incurrat et femur versus abdomen attrahit, quum hoc situ dolores minuantur, quod nunquam in phlegmasia evenit, ubi in omni positione dolores exsistunt aequales.

Varicositatem vasorum absorbentium animadvertendi confundendique occasio mihi nondum fuit

itaque sententiam auctorum Grimm et Soemmering sequor, qui malum vidisse se volunt narrantque, morbum aeque rarissimun et nostro similem esse. Grimm vasa resorbentia tantopere dilatata invenit, ut oculis facillime cognoscerentur; tumor ne minimos quidem dolores ciere, et usque ad abitum paucis post diebus insequentem increvisse fertur. Hac re sat discrepat cum phlegmasia alba dolente.

Soemmering hoc de morbo: in femina, inquit, vivente robusta, ancylosi genu laborante, vasa sorbentia ejusdem cruris adeo varicosa vidi, ut oedematis pedis speciem praeberent, semel tantum hucdum mihi visam; cum impetu lympham prosilientem vidi e vase tali varicoso, vel acu, vel lanceola in hac femina aperto.

Cum *rheumatismo* phlegmasiam similitudinem offerre nonnulli asserunt; sed ut cuique notum esse debet, affectiones rheumaticae articulis musculisque adhaerent, non fiscae sunt, sed vagae remittentesque, et rarissime tumorem efficiunt, qui comparari possit cum illo in phlegmasia existente, quippe minor et frigidior est. Alia symptomata rheumatismi diagnosin confirmant.

Sunt, qui phlegmasiam *inflammationis venarum* sequelam et symptomata tantummodo ejusdem esse arbitrentur. Tum omnia phlebitidis symptomata adsint, necesse est, ut horror, prostratio virium, deliria, vomitus, diarrhoea. Sed plura de hac commutatione in aetiologia, auctores enim plurimi persuasum habent, phlebitidem phlemagsiae causam esse,

Erysipelas exanthematicum, Pseudo-Erysipelas Rustii, Emphysema, Ischias, Induratio telae cellu-

losae, Coxalgia, Elephantiasis, Pneumatosis hysterica, nostro cum morbo nunquam, puto, confundi possunt, quam ob rem explicare, quemadmodum illi morbi a phlegmasia alba dolente toto coelo differant, supersedeo.

Aetiologia.

Antequam ad exponendas phlegmasiae causas me converto, mihi non videtur supervacaneum, distinguere phlegmasiam genuinam meramque, quae puerperas infestat morbusque est sui generis, ut supra dixi, ab ea, quae feminas atque adeo viros corripere fertur, quod discrimen bene observare omnino mihi necessarium videtur. Etsi infitias ire omnino non possum, feminas, quae ex tempore jam longiore partum nullum enixae sint, vel virgines etiam, quae nec pepererint, nec menstruaverint, malo hoc affici posse, quod permultis exemplis, a celeberrimis scriptoribus relatis, declaratum est: attamen omnino credere nequeo phlegmasiam viros etiam aggredi.

Mirabile enim foret, quod hic morbus ab omnibus praeceptoribus artis obstetricae et in omnibus libris de hac arte scriptis in ordine eorum morborum collocutus est, quibus feminae, praecipue autem puerperae afficiantur. Sic, ut utar exemplis, ab Joerg et Carus phlegmasiam in morbos relatam invenimus, qui feminas in puerperio infestent. Omnes fere hujus morbi observationes in puerperiis fecerunt, ita ut secundum Struve, ne quintum quidem quodque exemplum animadversum sit, in quo aegrae non puerperae fuerint. Praevalentis igitur numeri causa phlegmasia ad morbos puerpe-

rae proprios relata esse videatur. Bohm cum multis aliis omnes homines sine exceptione afflgi hoc morbo posse credit: ait enim, phlegmasia viros vel juvenes, e morbo gravi quidem convalescentes, corripi posse. „Quae omnia perpendenti mihi phlegmasia alba dolens nulli aetati, neutri sexui, nulli constitutioni parcere videtur, exempla enim proponamus, quae libuit, morbi nostri in puerperis, sive primiparis, sive multiparis, in gravidis, in puellis, quae viro nondum admisso graviditatis munera evitaverant, aeque ac in viris, et phlegmasia haud rarius observata est in nobilioribus, quam in inferioribus, haud rarius in inviduis constitutionis tenerae, quam robustae, in senibus aeque ac in junioribus."

Huic sententiae minime adsentior, sed hanc potius fero, praecipue puerperis proprium esse morbum, et viros hoc morbo affligi nunquam. Et illi scriptores, qui genuinam phlegmasiam apud viros vidisse se credunt et scripserunt, si conjecturam mihi proferre licet, in hunc errorem inciderunt, ut phlegmasiam aliis cum morbis supra memoratis, sed toto coelo aberrantibus, permutaverint.

Hisce collectis plus quam verisimillimum est, imprimis puerperium magnam in illum morbum gignere proclivitatem, atque idem frequentissimam causam praedisponentem esse. Quae dispositio hujus mali tum antecedente statu graviditatis, tum ipso partu, tum denique insequente puerperio procreatur. Nova enim illa vitae novae evolutio, cum in omni parte, tum vero in systemate nutritionis omnia tam mutat tamque alienat, ut, quaecunque excogitari possunt, leviores aut graviores molestiae in graviditate obviam fiant. Huc accedit, quod partus ipse, violentum illud fructus ejiciendi conamen organismum maximopere exagitat atque ad majorem stimulat reactionem.

His igitur mutationibus, quas corpus femineum graviditate, partu et puerperio subit, feminae in inflammationes, ideoque in phlegmasiam albam dolentem proniores redduntur. Constat enim, ipsam graviditatem magnam exercere vim in vasa, non solum lymphatica, sed etiam venosa inferioris partis: unde oriuntur plerumque oedemata pedum gravidarum et tumores varicosi venarum, quae sine dubio ex impedita sanguinis et lymphae per vasa debilitata circulatione originem trahunt; unde ex causis non magis perspicuis, sed similibus, nostra quoque oritur phlegmasia. Cum enim statim post partum fluxus succorum magnus ad uterum desinat et vasa extremitatum inferiorum sanguifera valde debilitata sint, sanguinem vi necessaria in reliquas corporis partes repellere non possunt, ideoque stagnatio eo loco et inflammatio procreatur. Haec eadem causa esse videtur, ut hic morbus fere semper in extremitates inferiores ingruat. In his exemplis, ubi phlegmasia extra puerperium nobis offertur, causae occasionales, ut subita mensium suppressio, commotiones animi, ira et similia, dispositionem inflammatoriam efficiant necesse est.

Diversissimae et inter se maxime discrepantes causae a scriptoribus referuntur occasionales, ex quibus refrigeratio et, quam efficit, suppressio transpirationis subitanea frequentissime sunt allatae. In puerperis novem, a Struve [1]) tractatis, bis ei visa est refrigeratio fuisse primaria et solo causa occasionalis, cum apud plerasque transpirationis cutaneae functionis suppressio cum aliis causis simul in causa fuisse videatur.

---

1) Struve pag. 37.

Grimm quidem concedit, refrigeratione interdum hunc morbum procreari, tamen ne justo plus ei tribuamus, cavere oportet. Quoties enim et gravidae et puerperae refrigerationi exponuntur, nihilominus autem a morbo liberae manent? Ille porro inter causas occasionales numerat, si in partu ipso infantis caput solito majus atque crassius in pelvi minore, praesertim si arctior est, diutius moratur, quo vasa pelvis lymphatica et comprimantur et irritentur; si difficiles sunt et forcipe adjuvandi partus; si excerebrationes vel alia fiunt, quibus uterus nimis laeditur et vaginae parietes atteruntur; denique si magni labores praecipue extremitatum inferiorum in partu aegrotam. debilitant. Sed quam saepe partus sunt difficillimi, et infantes forcipe vel excerebratione, vel adeo resectione artuum emittuntur, morbo autem non affliguntur puerperae? Quoties contra post partus leves et regulares, qui natura sola, nulla artis ope efficiuntur, morbus oritur? Verum interdum ira, moeror et aliae animi commotiones, diaeta et regimen, puerperio minus aptum, similiaque causarum occasionalium vim habere possunt. Omnes autem hae causae occasionales tunc demum phlegmasiam albam dolentem creant, quando illa praedispositio systematis vasorum et glandularum lymphaticarum praevalet.

Ad investigandam phlegmasiae causam proximam, quam inflammationem esse non facile quisquam nostris temporibus dubitet, diversissimae a multis sententiae in medium sunt prolatae. Quo majoris sit momenti, in tanta opinionum copia et diversitate, in tot summorumque hominum variis dictis certi quid statuere et experientia probare, quae igitur libri docent, ea hic exponendi sit locus.

Francogallici medici censuerunt, maxime Moriceau, tumorem exoriri ex retentione lochiorum; Puzos theoriam de lactis metastasi posuit, unde diu phlegmasia lactea, oedema lacteum nuncupabatur. Stagnatio lactis in mammis, id est, quod lac in mammis secretum non exsugitur, et lochia retenta vel suppressa, occasionales causae fieri possunt.

Si ex retentione lochiorum vel e lactis aberratione hic morbus oriatur, primum semper suppressio vel lochiorum vel secretionis lactis adsit necesse est; sed jam antea in symptomatologio dixi functiones puerperales crebro turbatas inveniri, nunquam vero utramque secretionem sublatam. E contrario multa suppetunt exempla, ubi aegrotae consueta lactis copia gauderent, ubi igitur lactis metastastasis poni non posset. Porro morbum non solum in puerperis reperimus, sed etiam in graviditatis tempore priore, post partum praematurum, ubi lactis secretio minime jam adesse potuit. Hoc itaque ex fonte morbus nullo modo fluere potest, et recentiori aetate nemo illi obsoletae favet opinationi.

Whitii sententiam, quamquam ea ab illustrissimo Casper sat penitusque refutata est, referre mihi liceat, ut intelligatur, quam perversa ejus theoria sit. „Si margo, inquit, in superiori pelvis apertura cristam eminentam in osse pubis format, quae acie cultrum adaequat et serrata est, si denique uterus gravidus in doloribus ad partum lymphatica vasa in istum marginem comprimit, necesse est, illa vasa, quae supra hanc cristam in pelvim decurrunt, discindantur aut dissecentur, et contenta evacuentur. Si apertura absorbentium iterum coëunt, quod inter nychttemerum et sex hebdomades fieri solet, et cicatrix formatur, lympha absorbentium et glandula-

rum retinetur, quo fit, ut inguina, pudenda et crucis superior pars intumescat." — Si Whitii placitum verum esset, si igitur proxima phlegmasiae causa in obstructione et vasorum ruptura lymphaticorum ponenda: nostro morbo feminas in puerperio tantum laborare necesse esset. Contra hoc decretum pugnat id, quod non inferiores solum, sed etiam superiores extremitates morbus invadit. — Multi, ut Himly, illum morbum esse rheumatismum dicunt, loco nonnisi et tempore discrepantem, atque hanc sententiam defendere student, quod refrigeratione potissimum morbus nascatur. Recentiore tempore omnes fere scriptores consentiunt, phlegmasiam esse statum inflammatorium, sed valde inter se dissident quae organa sint inflammata. Trye causam proximam in glandulis lymphaticis iliacis inesse invenit, affectionem autem primariam aliquando majorum intra pelvim sitorum vasorum lymphaticorum obstructiones et inflammatiorem esse posse non negat. Hull causam proximam in affectione ponit inflammatoria, quae celerem magnae seri lymphaeque coagulabilis copiae effusionem ex vasis exhalantibus in telam membri cellulosam efficiat. Davis inflammationem unius vel complurium venarum majorum pelvis et huic proxime sitarum, qua sanguinis cursus prohibeatur, causam morbi proximam ducit. Albers ab inflammatione nervorum causam morbi proximam repetit. Graetzer illam in inflammatione telae cellulosae locans, sic disputat: „Quum tota extremitas inferior massa cellulosa quasi involvatur atque sic cum pelvi partibusque genitalibus internis intime cohaereat, unum veluti systema constituitur, cui vasorum et nervorum maximorum copiam inesse constat. Quodsi localis exoriatur harum partium inflammatio,

atque, ut aliis in casibus, cerebri systema invadat, nunc inferiorem illam pelvis regionem una cum tela cellulosa continuante aggrediatur, hinc inde morbus noster evadit. Nulla enim alia inflammatio tantam totius crucis ambitus tensionem aequalem elasticitatemque, nulla ruboris defectum tam eximium in cute externa prae se gerit. Accedit, quod tumor in iis praecipue locis apparet, ubi telae cellulosae copia accumulatur major; tum quod ibidem suppuratio talis, qualis in omnibus telae cellulosae inflammationibus cernitur; deinde quod sectiones a Casper institutae telam cellulosam affectam ostenderunt." Casper huic opinioni pronus esse videtur: nam „omnibus, inquit, rite repensis, morbus noster in inflammatione systematis absorbentium, in nonnullis casibus fortasse simul etiam telae cellulosae firmatus mihi videtur."

Quibus judiciis potioribus, quae a Bohm diligentissime compositae et omnibus ex partibus exploratae sunt, prolatis ad eam sententiam, cui cum pluribus medicis recentioribus egomet ipse assentior, progredi liceat. Mea ex opinione sedes atque essentia phlegmasiae albae dolentis in inflammatione vasorum lymphaticorum consistit. Primum inflammationem esse, quod omnes fere concedunt, probant symptomata, scilicet dolor, sensibilitas nimia, calor modum naturalem excedens, tumor, partis affectae functio laesa, semper adsunt; etsi signum quidem inflammationis unum, rubor deest, tamen non est, quod contrarium indicet, quia pariter in inflammationibus aliorum organorum rubor plerumque desideratur. Porro exitus morbi naturam inflammatoriam ex omni eximunt dubitatione. Induratio, sup-

puratio, gangraena, quarum una morbus ex consuetudine finitur, inflammationem sequi possunt.

Denique curandi methodus, antiphlogistica curatio, cum successae adhibita est, unde concludendum, morbum esse inflammatorium. Decursus et omnia symptomata probant, inflammatorium morbi statum in systemate vasorum lymphaticorum consistere et eundem a plexu lumbari hujus systematis originem ducere, nam dolores et tumor decursum vasorum lymphaticorum in hac parte sequuntur. Dolores in iis praesertim partibus affectae extremitatis vehementius persentiuntur, in quibus major copia vasorum lymphaticorum est, atque his accumulatis glandulae lymphaticae formantur; quare distinctiores et vehementiores percipiuntur in regione lumbari atque inguinali et in poplite. Quamvis glandulae lymphaticae non apprime praeditae nervis sint, tamen fieri potest, ut inflammatae doleant; experientia etenim docet. inflammationem eorum organorum, quae nervis paene carent, ut ossa, tendines, magis dolorificam esse, quam earum partium, quae nervis abundant. Firmissimum autem et potentissimum hujus sententiae argumentum dant dissectiones mortuarum. Optime ipsa illustrissimi Casperi verba docent: „Crurum cute tunc perscissa, tela mucosa visa est paullo laxior, ubique liquido subfusco, odore carente, impleta; glandulae inguinales sanguine abundantiores et tumidiores reperiebantur; musculi flaccidissimi erant et in cruce et in aliis partibus Percaute reteximus vasa magna sanguifera, omnino vero sana visa sunt, et in externa et in interna superficie. Eodem modo nervi crurales, ischiadici etc. denudati sunt; ne minimum

quidem extra morem erant, nec tumidi nec rubefacti. Memorabile tamen est, conditionem telae cellulosae non in solis cruribus, sed etiam per totam pelvim visam esse."

Libri, quibus in elaboranda dissertatione usus sum.

J. L. Casper. Commentar. de phlegmas. alb. dol. Hal. **1817**.
L. H. Struve. Comment. de phlegm. a. d. Tübing. **1825**.
J. Graetzer. Diss. de phlegm. alb. d.
H. G. Grimm. Quaedam de phlegmas. alb. dol. patholog. Berol. **1826**.

VITA.

Natus sum ego, Guilelmus Goedecke, fidei addictus evangelicae, Warburgi, Guestphaliae oppido, die XXVI. mens. Martis anno huj. sec. XXII., patre Joanne Friderico Goedecke, medicamentario in eadem urbe, matre Minna e gente Braun. Optimi hi parentes, de quibus patrem adhuc vivum esse magnopere mihi gratulor, moribus honestis et ingenuis litteris fidelissime ornandum me curarunt, itaque me, vix aetatis anno XIV. peracto, in Gymnasium Herfordense me miserunt, quo loco fere quinque annos studiis humanioribus vacavi.

Maturitatis testimonio ornatus ineunte autumno a. MDCCCXL. almam Georgiam Augustam adii et ab Ill. Gieseler, t. t. Rectore magnifico, civium academicorum numero adscriptus sum. Qua in musarum sede hosce viros doctissimos disserentes audivi:

Ill. Herbarth de logice et psychologia; Cl. Himly de physice; Ill. Griesebach de botanice, quem eundem in excursionibus botanicis secutus sum; Cl. Woehler de chemia organica et anorganica; Ill. Langenbeck de anatomia corporis humani, per II. sem., de osteologia et syndesmologia, qui quoque in arte cadaverum rite dissecandorum dux mihi fuit benignissimus; Cl. Rud. Wagner de physiologia; Ill. Krauss de pathologia generali atque therapia, de materia medica nec non de arte formulas medicas rite concinandi.

Anno MDCCCXLII. vere ineunte Berolinum profectus, ibique a Rectore magnifico Dieterici inter universitatis cives receptus, et a Decano gratiosi medicorum ordinis maximo spectabili Ill. Juengken in al-

bum inscriptus, hasce praelectiones adii: Ill. Hecker de encyclopedia et methodologia medica; Ill. Schultz de diaetetice; Ill. Lichtenstein de zoologia; Ill. Link de naturali historia generali; Ill. Schoenlein de pathologia et therapia speciali; Exp. Boehm de chirurgia universali ac speciali; Ill. Schlemm de syndesmologia et organis sensuum; Cl. Kluge de arte obstetricia; Ill. Hecker de historia medicinae, Ill. Casper de medicina forensi; Ill. Wagner de politia medica; Ill. Mueller de anatomia pathologica, qui idem cum Ill. Schlemm cadavera rite secare me docuit.

Exercitationum *clinicarum* duces mihi fuere *medicarum*, Cl. Truestedt (per III. sem.) Cl. Wolff, medicarum, quae morbos infantiles pertinent, Cl. Barez, *chirurgicarum* Ill. Dieffenbach, chirurgicarum et *ophthalmiatricarum* Ill. Juengken, *obstetriciarum* (et clinic. et policlinic.) Ill. Busch. Privatissime Exp. Angelstein operationes ophthalmicas, et Exp. Langheinrich operationes obstetricias me docuerunt.

Ex mense Febr. huj. anni viro Exp. Dr. Müller duce chirurgi militaris fungor officiis.

Jam vero tentaminibus, et philosophico et medico, absolutis, atque examine rigoroso coram gratioso medicorum ordine rite superato, fore spero, ut dissertatione thesibusque defensis summi in medicina et chirurgia honores in me conferantur.

THESES:

1. Sine auscultatione et percussione nulla morborum pulmonum diagnosis certa.
2. Scrofulosis et rhachitis omnino inter se differunt.
3. Sedes doloris non semper est sedes morbi.
4. Omnia vulnera pectoris penetrantia prima intentione sunt sananda.